

ΕΜΑΕΤ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Δευτέρα, 20 Οκτωβρίου 2014, Στην αίθουσα του ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
Κέκροπος 10, 10558 Πλάκα, Ωρα έναρξης 18.30

Εκδήλωση αφιερωμένη στο Μιχάλη Παπαδάκη, Υδραυλικό Μηχανικό

α) Θ.Π. Τάσιος, Προοίμιο

β) Ε. Χιώτης*, «*Συμβολή στην αρχαία Αθηναϊκή Τοπογραφία: ο Φαίδρος και ο Σωκράτης στον Ιλισό*»

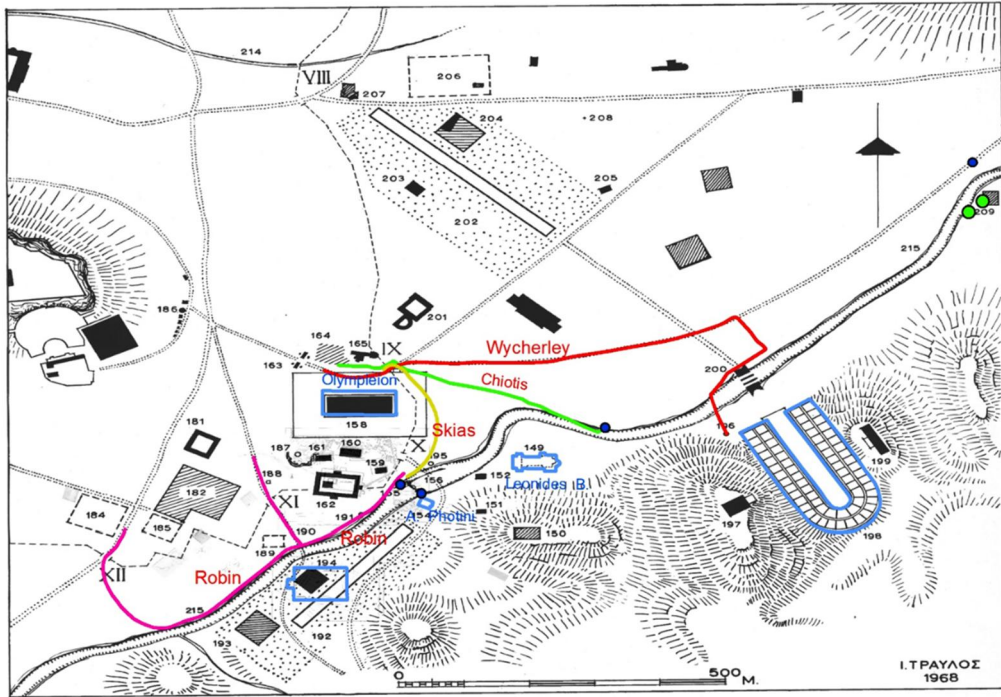
Περίληψη

Το φυσικό σκηνικό του διαλόγου Φαίδρος του Πλάτωνα είναι ειδυλλιακό, περιγράφεται με λεπτομέρειες και χάρη και δίνει έναυσμα συζήτησης του Σωκράτη και του Φαίδρου σε μυθολογικά θέματα. Ο Σωκράτης και ο Φαίδρος συναντιούνται κοντά στο Ολυμπείο, βγαίνουν εκτός των τειχών από γειτονική πύλη και φθάνουν καταμεσήμερο και με ζέστη σε πανύψηλο πλατάνι κοντά σε πηγή, όπου εξελίσσεται ο διάλογος με θέμα τον έρωτα. Στην πορεία τους αναφέρονται στην αρπαγή της Ωρείθυιας από τον Βορέα κοντά στη διάβαση του Ιλισού προς το Ιερό της Άγρας και στο Ιερό των Νυμφών και του Αχελώου.

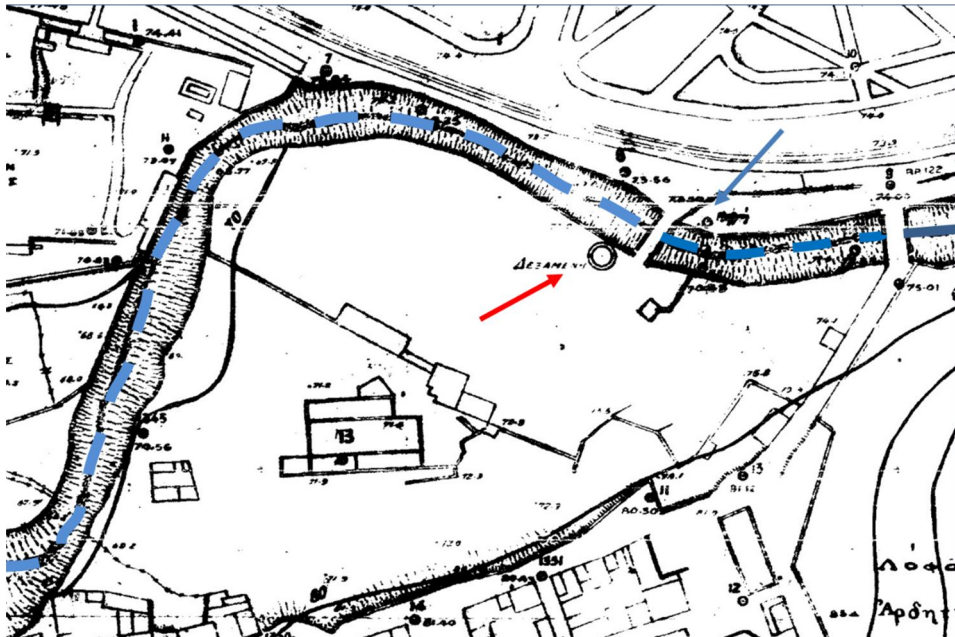
Η αναγνώριση της τοπογραφίας του περιπάτου μέχρι την πλατάνα και των θέσεων που αναφέρονται προσέλκυσε πολλούς ερευνητές, οι απόψεις των οποίων προβάλλονται στο χάρτη. Κρίσιμοι παράγοντες αξιολόγησης, όπως η απόδοση του αρχαίου κειμένου, η πύλη εξόδου, ο δρόμος του περιπάτου, η κοίτη του Ιλισού κατά την κλασική αρχαιότητα και οι αρχαιολογικές απόψεις για τη θέση του Ιερού των Νυμφών και τη διάβαση του Ιλισού οδηγούν σε διαφορετικές εκδοχές για την τοπογραφία του φιλοσοφικού περιπάτου (Εικ. 1).

Η πρόταση του ομιλητή αξιολογεί πρόσθετα δεδομένα, χαρτογραφικά και γεωλογικά και έχει ως αφετηρία την ταυτοποίηση της πηγής, η ύπαρξη της οποίας τεκμηριώνεται από την αρχαιότητα μέχρι και τις αρχές του 20^{ου} αι. σε χάρτη του 1920 (Εικ. 2). Στοιχεία του χάρτη αυτού μπορούν να αναγνωρισθούν σε φωτογραφίες του 1880 (Εικ. 3). Ένα ακόμη σημαντικό θέμα που υπεισέρχεται είναι η εκτροπή του Ιλισού στην περιοχή της Καλλιρρόης κατά τους ρωμαϊκούς χρόνους, που είχε προταθεί ήδη το 1893 από το Σκιά.

* Δρ. Μηχανικός Μεταλλείων-Μεταλλουργός, πρώην Δ/ντής ΙΓΜΕ.
<https://independent.academia.edu/Chiotis>
echiotis@otenet.gr

Εικ. 1. Εναλλακτικές προτάσεις για την τοπογραφία του φιλοσοφικού περιπάτου.

Εικ. 2. Τοπογραφικός χάρτης του 1920 στο Βατραχονήσι, στον οποίο σημειώνεται πηγή και δεξαμενή

Εικ. 3. Φωτογραφία του 1880 στο Βατραχονήσι. Στο κέντρο γεφυράκι κοντά στην πηγή.